

Nasveti za tekmovalne markerje

Marty Leggett: "Če marker svoje delo opravi profesionalno, sodnik in gledalci vidijo delo psa in ne markerja."

1. OBLAJANJE V REVIRJU

- V revirju stojte nepremično in trdno, vendar bodite ves čas s psom v kontaktu. V tistem trenutku ocenite psa.
  - Stojte dovolj trdno, da vas pes ne odrine v revir ali potegne iz revirja.
  - Ugrizno ploskev rokava imejte obrnjeno navzdol, da zmanjšate možnost dotikov psa v rokav ali grizenje v rokav.
  - Takoj, ko pes pride v revir, začnite z njim sodelovati, ocenite ga in se odzovite na njegovo delo.
  - Kadar oblaja karakterno močen pes, boste najbrž morali stati zelo trdno in ohraniti svoj osebni prostor. Nasprotno pa kadar oblaja pes, ki ni tako samozavesten, se postavite v pozicijo, ki psa vabi v revir.
  - Ko začne pes z oblajanjem, prilagodite svojo notranjo napetost tako, da psa držite v močnem in samozavestnem oblajanju.
- Ko najdete pravo ravnovesje v tej vaji, tudi ostani v tem, predvsem, ko pride vodnik, ker v tem trenutku znajo nekateri psi biti odkrenljivi.

2. ODPOKLIC IZ REVIRJA

- Ko vodnik pokliče psa v osnovni položaj, s svojo notranjo napetostjo zaključite.
- V revirju ostanite nepremični, da se pes lažje osredotoči na povelje svojega vodnika in ga lažje upošteva.
- Na povelje vodnika zapustite revir mirno in v podrejenem položaju, pustite naj bo vodnik močnejša oseba in da lahko povečuje svoj nadzor nad psom.
- Ko pridete do oznake za pobeg, se takoj postavite v pozicijo za pobeg. Poglejte v smer pobega, si jo zapomnite in nato pogledjte sodnika, da vam da znak za pobeg.

3. POBEG

- Postavite rokav v takšen položaj kot, da bi imeli roko v žepu in naj stalno ostane v tem položaju od začetka pobega pa do ugriza psa.
  - Pri psih z veliko željo in pri psih, ki niso pod nadzorom, pazite, da jim že v naprej ne pokažete, kdaj boste pobegnili, medtem ko psi, ki so manj zainteresirani, bodo mogoče potrebovali vaš namig za pobeg.
  - Na sodnikov znak v trenutku hitro pobegnite, vendar ne preko svojih zmožnosti, vaše gibanje mora biti ves čas nadzorovano in dosledno. Hitrost pobega se ob ugrizu psa v rokav za trenutek zmanjša, vendar se naj potem pobeg nadaljuje z enako hitrostjo. Hitrost pobega lahko hitre pse lepo predstavi, vendar istočasno izpostavi počasne pse.
- Ko pobegnete, glejte psa preko rokava. Miren rokav daje psu najboljšo možnost dobrega in polnega ugriza.

- V trenutku, ko pes ugrizne, pospešite in dvignite rokav nad bok in ga trdno držite ob sebi. Ne dovolite, da bi vam pes potegnil rokav za hrbet in vas trenutno zaustavil. Rokava ne smete postaviti tudi preveč daleč naprej, kjer obstaja velika možnost, da padete čez psa.
- Ohranite svoje ravnotežje, hitrost, moč in skladnost v celotni vaji pobega.
- Bodite pozorni na znak sodnika, da zaključite pobeg, razen, če ni že prej določena točka ustavitve.
- Pazite kako se ustavite, ko zaključite pobeg, da si z narobe postavljenimi nogami ne onemogočite dobro izhodiščno pozicijo za ponovni napad.
- Palica vam pri pobegu naj ne pade iz rok.
- Če padete pri pobegu, najprej zavarujte psa, takoj vstanite in zaključite vajo pobega.

4. USTAVITEV IN ČUVANJE

- Ko se ustavite, se obrnite v psa in se zaprite, zadržite pozicijo. To vam omogoča, da psa takoj postavite direktno pred seboj v jasno in dokončno pozicijo.
  - Istočasno obrnite ugrizno ploskev rokava navzdol, stojte mirno in s tem zmanjšajte nagon po plenu - po rokavu.
  - Stojte močno, odločno, da vas pes ne premakne iz te pozicije.
  - Če je potrebno, podprite rokav z roko v kateri imate palico, da vas pes ne potegne iz te pozicije.
- Palica naj bo obrnjena navzdol in psu nevidna v tej poziciji čuvanja.
  - Bodite pozorni na to, kje je sodnik in na njegove znake.
  - Takoj, ko je pes v fazi čuvanja, morate biti vi že pripravljeni in pravilno postavljeni za ponovni napad.

5. NAPAD NA PSA MED ČUVANJEM

- Preden začnete s ponovnim napadom na psa, počakajte od 3-5 sekund po tistem, ko se pes postavi v pozicijo čuvanja, razen če sodnik želi, da čakate na njegov znak.
  - Ocenite psa in izberite najboljši čas napada tako, da bo imel pes najboljši ugriz. Ta čas morate še posebej dobro izbrati pri psih, ki skačejo, ko čuvajo.
  - Napadite psa tako, da se pomikate vanj in vaša palica ter rokav gre nad psa v središče njega samega.
  - Pazite na psa, ko ugrizne v rokav in poskušajte dobiti največ od njega, kakor se da. Svojo energijo boste skozi dober ugriz najlažje pretvorili v energijo, ki jo potrebujete vi, za dobro gibanje med ponovnim napadom.
- Pazite, da ne pohodite psa!
  - Skozi ves ponovni napad na psa ohranite doslednost v izvajanju vaje, ravnotežje in moč.
  - Psa napadajte v ravni liniji, v tisti smeri, da sodniku prikažete delo psa, njegov ugriz in reakcijo na obremenitev.
  - Odločna, ritmična in enakomerna grožnja s palico pomaga ohranjati splošno dinamiko dela skozi vajo. Skozi celo vajo mora biti ustvarjena ustrezna obremenitev na psa.

- Udarci s palico morajo biti trdni in odločni. Oba udarca naj bosta opravljena s koncem palice preko zgornjega dela hrbta psa tako, da psa spodbujajo in ne odženejo. Vendar morajo biti udarci dovolj močni tako, da se jih sliši.
- Ponovni napad na psa se konča na določeni točki ali pa traja dokler to zahteva sodnik.
- Ta vaja se zaključi zopet s pozicijo, ki smo jo opisali že prej v: **USTAVITEV IN ČUVANJE**, vendar se morate zaustaviti tako, da ste obrnjeni proti vodniku. Tako lahko vodnik pristopi psu v ravni liniji.
- Po spuščanju se pes osredotoči popolnoma samo na čuvanje, dokler ne pristopi vodnik in psa 'zapre' s poveljem.
- Če pes med vajo ponovnega napada zdrzne z rokava ali zaradi obremenitve spusti rokav, se ponovno zberite in pridobite svoje ravnotežje. Poravnajte rokav pred seboj, dvignite palico in ponovno z enako stopnjo obremenitve napadite naravnost proti njemu. Dajte psu pošteno možnost, da se zbere in nadaljuje vajo.
- Če pes ne ugrizne ponovno v rokav, nadaljujte z napadom nanj in dobro poslušajte, kdaj bo sodnik prekinil vajo.
- Takoj, ko sodnik da znak, prenehajte z napadom na psa.
- Ponavadi se psu v tej točki ponudi rokav, da pomagamo psu zopet pridobiti zaupanje in samozavest.

6. ZAPOREDNO SPREMSTVO, NAPAD IN VZPOREDNO SPREMSTVO

- Ko vodnik na koncu ponovnega napada pristopi k psu in ga s poveljem 'zapre', tudi vi prenehajte s svojo notranjo napetostjo.
- Na vodnikovo povelje - **MARKER STRAN, TRANSPORT** se odločno odmaknite od psa in se obrnite. Takoj, ko se obrnete, postavite rokav in palico tako, da ste takoj pripravljeni za napad ter odpeljati psa do točke spuščanja.
- Hodite nadzorovano, z normalnim tempom in vedno z namenom, da napadete.
- Delajte blage zavoje in ne hitre in odločne, da psa ne spodbudite preveč.
- Če pes uide iz vodnikovega nadzora in se vam med zaporednim spremstvom preveč približa, poslušajte sodnika, kdaj bo vodnika pozval naj psa zopet pokliče k sebi in ga spravi pod nadzor.
  - Bodite pozorni na sodnika, da vam da znak za napad.
  - Na znak sodnika se obrnite, dvignite rokav v ravno linijo in z dvignjeno palico napadite naravnost proti psu.
  - Vaši gibi naj bodo nadzorovani in odločni ter usmerjeni v psa. Naredili boste le nekaj korakov, vendar so zelo pomembni. Tukaj se mehko, neodločno in slabo delo markerja zelo opazi.
  - Psu naj bo pokazan jasen cilj ugriza - dober položaj rokava. Psa sprejmite tako, da njegovo energijo podaljšate ter takoj nadaljujete z napadom.
- Kot prej, psa napadajte v ravni liniji tako, da sodnik vidi delo psa.
- Psa nadzorovano obremenite s palico, ne da bi se ga z njo dotaknili.
- Na koncu napada se ustavite odločno in vaša pozicija naj bo trdna in nepremična. Obrnjeni bodite proti vodniku.
- Po spuščanju bodite pozorni na psa, dokler ne pristopi vodnik in prevzame nadzor nad psom.
- Ko vodnik da psu povelje, zaključite s svojo notranjo napetost in predajte palico, ko jo vodnik zahteva.

- Med vzporednim spremstvom bodite pozorni na vodnikovo smer hoje in s skupnim delom ohranite nadzor nad psom.
- Včasih se na manjših tekmah zgodi, da vodniki pozabijo, kaj sledi naprej, pomagajte jim.

7. PREIZKUS POGUMA

- Zberite se, ko vam sodnik da znak za začetek preizkusa poguma. Če ste naredili že prvi del obrambe, potem si vzemite trenutek zase, da pridete do sape in da se miselno pripravite na preizkus poguma.
- Ko stopite iz revirja, bodite psihično pripravljeni, samozavestni in osredotočeni na drugi del obrambe. Ohranjajte svojo energijo in adrenalin v ravnovesju.
- Medtem, ko se premikate proti središču tekmovalnega prostora, preberite in ocenite psa. Idealno je, da je tudi pes osredotočen na vas. Vendar, morate biti pripravljeni tudi na to, da ga boste morali spodbuditi, da se bo osredotočil na vas.
- Ko tečete po sredini, toliko pospešite, da čim bolj zmanjšate razdaljo med vami in vodnikom, preden on spusti psa v napad.
- Ko vodnik spusti psa in vi tečete proti sredini, postavite rokav v tako pozicijo, da je jasno kam naj ugrizne pes in psu tudi ves čas grozite s palico. Medtem ohranjajte nadzor in zbranost.
- Ko se pes odrine in želi ugrizniti v rokav, dvignite palico, rokav pa naj ostane miren in psu dopustite, da dobro ugrizne v rokav.
- Njegovo silo podaljšajte in se obrnite v tisto smer, kamor vas obrne energija psa.
- Na začetku obrata sprejmite energijo udarca ter jo preusmerite v svoje gibanje.

- Med obračanjem začutite in določite moč ugriza.
- Obračajte psa in medtem imejte vrat in hrbet raven. Med obračanjem držite rokav trdno in skoraj ravnega. V tem se energija psa preusmerja v obrat.
- Ko se energija zmanjšuje, spustite psa na tla in takoj nadaljujte z napadom v ravni liniji brez udarcev s palico. Sodnik naj vidi ugriz in delo psa.
- Ves čas napada pa ohranjajte intenzivnost, vzdržljivost, ravnotežje, grožnje s palico in vseskozi enakomerno obremenitev na psa.
- Od začetka do konca vaje naj bo delo tekoče, neposredno in popolnoma jasno s čem se pes sooča. Obrnjeni bodite proti vodniku in psu ne dovolite, da spremeni svoj položaj.
- Če pes na koncu vaje ne želi spustiti, stojte zelo trdno in rokav naj bom čimbolj miren. Ne dopustite, da bi vas pes premikal in s tem povečeval svoj nagon plena.
- Potem, ko je bilo spuščanje in čuvanje opravljeno, ponovno napadite psa tako, kot smo že opisali.
- Na koncu bodite zopet pozorni na čuvanje psa, dokler ne pride vodnik.
- Ko vodnik prevzame nadzor, s svojo notranjo napetostjo zaključite in z vodnikom ter psom opravite še vzporedno spremstvo do sodnika.